

بسمه تعالی

دستورالعمل نگارش پایان نامه کاردانی و کارشناسی

با توجه به اهمیت پایان نامه در نشان دادن کار دانشجوی و لزوم استفاده از اصول و قواعد یکسان در تدوین پایان نامه ها، این نوشتار آماده شده است و لازم است دانشجویان با مطالعه دقیق آن، اصول و قواعد ارائه شده را در نوشتن پایان نامه خود رعایت کنند.

بخش های مختلف پایان نامه

پایان نامه های ارائه شده باید به ترتیب شامل بخش های زیر باشد:

۱- صفحات مقدماتی:

- صفحه ی روی جلد
- صفحه ی عنوان
- صفحه ی تقدیم (حد اکثر در یک صفحه)
- صفحه ی تشکر و قدر دانی (حد اکثر در یک صفحه)
- چکیده ی فارسی (حد اکثر ۳۰۰ کلمه حد اکثر در یک صفحه)
- فهرست مطالب
- فهرست نمودارها و شکل ها (در صورت وجود)
- فهرست جدول ها (در صورت وجود)
- صفحه ی علایم و اختصارات (در صورت وجود)

۲- متن اصلی پایان نامه که در قالب چند فصل و زیرفصل های داخل آن نوشته می شود، که به عنوان نمونه می تواند

شامل فصل های زیر باشد:

- فصل اول: مقدمه
  - فصل دوم: معرفی ابزارها و امکانات استفاده شده
  - فصل سوم: تحلیل و طراحی سیستم
  - فصل چهارم:
  - فصل پنجم: جمع بندی و نتیجه گیری و پیشنهادات
- ۳- پیوست های موردنیاز که لازم است مانند فصل ها، دارای عنوان مناسبی باشند.

۴- فهرست منابع

۵- چکیده انگلیسی بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه (اختیاری)

۶- صفحه عنوان به انگلیسی (اختیاری)

مشخصات کلی و ظاهری پایان نامه

۱- صفحات مقدماتی:

- صفحه روی جلد و صفحه عنوان: این صفحه مطابق نمونه ارائه شده باید آماده شود که شامل آرم موسسه، نام موسسه، نام دانشکده، مقطع تحصیلی، عنوان پایان نامه، نام دانشجو، نام استاد راهنما و ماه و سال ارائه پایان نامه می باشد.

نکته: عنوان پایان نامه شما باید مختصر و در عین حال شفاف و گویا بوده و با کمترین تعداد کلمات، محتوی پایان نامه را معرفی کند.

- صفحه ی تقدیم: فقط در یک صفحه خواهد بود. انتخاب نوع و اندازه فونت به عهده ی خود دانشجو است.

- صفحه ی تشکر و قدردانی: تقدیر و تشکر از کلیه افراد و ارگان ها نیز تنها در یک صفحه خواهد بود انتخاب نوع و اندازه فونت به عهده ی خود دانشجو است.

- چکیده فارسی: شامل بیان مسئله، هدف از اجرای پایان نامه، روش انجام کار، نتایج گرفته شده و کلمات کلیدی می باشد. لازم به ذکر است که چکیده حد اکثر ۳۰۰ کلمه بوده، فونت تایپ شبیه متن اصلی و حتی الامکان در یک صفحه می باشد.

- فهرست مطالب: شامل رئوس اصلی و فرعی کلیه مطالب که در متن پایان نامه آمده است، که شامل فهرست ضامم و پیوست های پایان نامه هم خواهد بود.

- فهرست نمودارها و شکل ها: شامل شماره و عنوان نمودارها و شکل ها می باشد.

- فهرست جداول: شامل شماره و عنوان جدولها می باشد.

- صفحه ی علایم و اختصارات: تمامی علائم و اختصاراتی که در متن اصلی پایان نامه مورد استفاده قرار گرفته است با تعیین واژه ی کامل آن ها در این صفحه آورده می شود.

نکته ۱: عناوین ذکر شده در فهرست مطالب باید عیناً با عناوین خود متن مطابقت داشته باشد .

نکته ۲: تمام شکل ها، نمودارها، جدول ها، پیوست ها باید دارای عنوان مناسبی باشند.

- برای تنظیم فهرست منابع از الگوهای زیر استفاده شود.

الف- استفاده از مقاله های انگلیسی: مثال:

[۱] Y. Luo, D. N. Davis, K Liu, "A multi agent framework for decision support in stock Trading", IEEE Networking, ۱۶(۱), ۲۰-۲۷ (۲۰۰۲)

[۲] S. Balsamo, M. Simeoni, "On transforming UML models into performance models", The Workshop on Transformations in the Unified Modeling Language, Genova, Italy, April ۷th ۲۰۰۱.

ب- استفاده از پایان نامه:

نام خانوادگی و نام، عنوان، مقطع، رشته، دانشکده، دانشگاه و سال انتشار.

مثال: لسانی مهدی، شناسایی چهره در حضور عوامل پوشاننده، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۸۱

ج- استفاده از کتاب: نام نویسنده، اسم کتاب، نام ناشر، سال چاپ، صفحات
مثال: حسن پاشا شریفی و دکتر نرگس طالقانی: روش های تحقیق در علوم زیستی، انتشارات رشد، سال ۱۳۶۶، صفحه
۱۳۵-۱۲۵

- تنظیم فهرست منابع به ۲ صورت زیر امکان پذیر است.
۱- روش شماره گذاری: به ترتیب ورود منبع به داخل متن خواهد بود (یعنی اولین منبع مورد استفاده در متن،
اولین رفرانس در بخش فهرست منابع می باشد).
۲- نوشتن نام نویسنده و تاریخ چاپ مقاله در انتهای هر مطلبی که مورد استناد قرار گرفته و سپس تنظیم آنها بر
مبنای حروف الفبا.

توجه: فقط منابعی که در متن به آنها استناد شده است در فهرست منابع آورده می شود.

مشخصات کلی و ظاهری برای صفحات متن پایان نامه

۱- فونت متن و عناوین:

متن های فارسی با ۱۴ B Nazanin و متن های انگلیسی با ۱۲ Times New Roman
فونت عنوان فصل ها: فارسی **۲۴ B Nazanin Bold** و انگلیسی **۲۲ Times New Roman Bold**
فونت سرفصل سطح ۱ در داخل فصل:
فارسی **۱۸ B Nazanin Bold** و انگلیسی **۱۶ Times New Roman Bold**
فونت سرفصل سطح ۲ در داخل فصل:
فارسی **۱۶ B Nazanin Bold** و انگلیسی **۱۴ Times New Roman Bold**
فونت سرفصل سطح ۳ در داخل فصل:
فارسی **۱۴ B Nazanin Bold** و انگلیسی **۱۲ Times New Roman Bold**

۲- فاصله ی سطرها و حاشیه ها:

فاصله ی سطرها در تمامی متن فارسی باید ۱ سانتی متر باشد (Line Spacing: Single).
حاشیه از بالا و سمت راست صفحه ۳ سانتی متر و از پایین و سمت چپ صفحه ۲/۵ سانتی متر باشد.

۳- شماره گذاری صفحات و بخش های پایان نامه:

صفحه های ابتدایی (از اول تا شروع فصل اول) با حروف (الف، ب و...) شماره گذاری می شوند.
متن اصلی پایان نامه از اول تا آخر با عدد شماره گذاری می شوند. اولین صفحه فصل اول، شماره صفحه ۱ خواهد
داشت.

شماره صفحات باید در پایین صفحه و در وسط قرار گیرد و از پایین صفحه ۱/۵ سانتی فاصله داشته باشد.

فصل ها، بخش ها و زیر بخش ها به عدد شماره گذاری می شوند. به طوریکه شماره فصل در سمت راست و شماره ی بخش بعد از آن و الی آخر. مثلا ۲-۱-۳ بیان کننده ی فصل ۲، بخش ۱ و زیر بخش ۳ است.

۴- جدول ها و شکل ها: کیفیت جدول ها و شکل ها باید قابل قبول باشد. تمامی جدول ها و شکل ها باید دارای شماره گذاری و عنوان باشند، که بصورت تراز وسط، در مورد شکل ها در پایین شکل و در مورد جدول ها در بالای جدول قرار می گیرد. مثلا شماره و عنوان اولین شکل از فصل ۲ با عنوان فرضی "نمونه نتایج برنامه" بصورت زیر در پایین شکل نوشته می شود.

شکل ۲-۱ نمونه نتایج برنامه

- چنانچه جدول و یا شکلی از منبعی استفاده شده است حتما باید به آن استناد شود.
- ۵- زیر نویس ها: در صورت نیاز به آوردن توضیحی برای یک عبارت بصورت زیرنویس، شماره کوچکی در بالا و سمت چپ آن مشخص شده و توضیح مربوطه با همان شماره در پایین صفحه آورده می شود. اندازه فونت متن زیر نویس ۲ شماره از متن کوچکتر خواهد بود.
- ۶- استفاده از کلمات لاتین در متن: باید تا حد امکان از معادل فارسی کلمات لاتین استفاده شود و در صورت نیاز کلمه لاتین مربوطه در داخل پارانترز نوشته شود.
- ۷- نحوه ی ارجاع در متن: ذکر منبع برای مطالب مورد استفاده از دیگران الزامی است. استناد به منبع در متن به صورت زیر امکان پذیر است: منابع به ترتیبی که در متن مورد استفاده واقع می شوند شماره گذاری می شوند و در بخش منابع نیز با همان ترتیب آورده می شوند.
- ۸- مشخصات جلد پایان نامه: جلد پایان نامه باید خصوصیات زیر را داشته باشد. (این بند از سال ۹۹ به بعد حذف شده است)
- ۹- تکثیر پایان نامه (این بند از سال ۹۹ به بعد حذف شده است)

آرم دانشگاه
واحد دانشگاهی مربوطه
موضوع پایان نامه

پروژه دوره کارشناسی (یا کاردانی)
مثلا: در رشته کامپیوتر گرایش نرم افزار

استاد راهنما:
نام استاد راهنما

توسط:
نام دانشجو

نام ماه و سال ارائه (مثال: خرداد ۱۴۰۰)